

Sygn. akt: WA 24/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Błuś (przewodniczący)

SSN Marian Buliński

SSN Edward Matwijów (sprawozdawca)

Protokolant : Ewa Śliwa

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej płk. Zbigniewa Badelskiego

w sprawie mjr. rez. D. G. oskarżonego z art. 231 § 2 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 16 października 2013 r., apelacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść oskarżonego od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 28 czerwca 2013 r.

**uchyla zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazuje
Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Prokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej oskarżył mjr. rez. D. G. o to,
że:

I., w okresie od nieustalonego dnia lutego 2000 r. do dnia 1 kwietnia 2000 r., w S. jako funkcjonariusz publiczny – żołnierz pełniący zawodową służbę wojskową na stanowisku Kierownika Wojskowej Administracji Koszar nr [...] przy Brygadzie Zmechanizowanej [...] nie dopełnił swoich obowiązków przewidzianych w punkcie 13 podpunkt 5 Rozkazu Dowódcy Brygady Zmechanizowanej nr PF-1 z dnia 28.12.1999 r. w sprawie funkcjonowania i szkolenia wojsk w 2000 roku oraz w przepisach ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz. U. nr 76 poz. 344 z późn. zm.), a to w art. 15 ust. 1 i w art. 20 w ten sposób, że jako Członek Komisji Przetargowej w sprawie RWD [...] i zarazem kierownik jednostki nadzorującej postępowanie o zamówienie publiczne, pozostając z dostawcą w takim stosunku faktycznym, który mógł budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności wykonywał czynności członka Komisji Przetargowej stosując nieprawidłowy w omawianym przypadku, uproszczony tryb dotyczący zamówień o wartości niższej niż 30 tys. Euro, czym doprowadził do wyłonienia dostawcy środków do utrzymania czystości w postaci firmy E. S.C. reprezentowanej przez M. K., z którą pozostawał w stosunku znajomości, czym działał na szkodę interesu publicznego doprowadzając do zawarcia umowy nieważnej z mocy prawa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. K. w postaci uzyskania zamówienia publicznego o wartości nie większej niż 150 000 złotych”,

tj. o przestępstwo określone w art. 231 § 2 k.k.

II. „w okresie 17 kwietnia 2001 r. do dnia 25 maja 2001 r., jako funkcjonariusz publiczny – żołnierz w czynnej służbie wojskowej pełniący zawodową służbę wojskową na stanowisku Kierownika Wojskowej Administracji Koszar [...] nie dopełnił obowiązków określonych w pkt 9.2.6. Rozkazu Dowódcy Brygady Zmechanizowanej nr Z-10 z dnia 16.01.2001 roku dotyczącego funkcjonowania i szkolenia pododdziałów brygady w 2001 roku oraz w przepisach ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz. U. nr 76, poz. 344 z późn. zm.) określonych w art. 15 ust. 1, art. 16, art. 20 i art. 67 w ten sposób, że jako Członek Komisji Przetargowej w sprawie o nr. [...] i zarazem kierownik jednostki nadzorującej postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pozostając z dostawcą w takim stosunku faktycznym, który mógł budzić uzasadnione wątpliwości

co do jego bezstronności wykonywał czynności członka Komisji Przetargowej stosując, nieprawidłowy w omawianym przypadku, uproszczony tryb dotyczący zamówień o wartości niższej niż 30 tys. Euro, a nadto nie uzyskał wymaganych czterech ofert kierując zaproszenia do składania ofert jedynie do trzech oferentów – firm powiązanych z M. K. rażąco naruszając art. 16 i 67 wymienionej ustawy, czym doprowadził do wyłonienia dostawcy środków do utrzymania czystości w postaci firmy P. reprezentowaną przez M. K., z którą pozostawał w stosunku znajomości, i tym samym działał na szkodę interesu publicznego doprowadzając do zawarcia umowy nieważnej z mocy prawa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. K. w postaci uzyskania zamówienia publicznego o wartości nie większej niż 150 000 złotych”,

tj. o przestępstwo określone w art. 231 § 2 k.k.

III. „w okresie od 28 czerwca 2002 r. do dnia 29 lipca 2002 roku, pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Kierownika Wojskowej Administracji Koszar [...] nie dopełnił obowiązków określonych w pkt. 1 ppkt f Rozkazu Dowódcy Brygady Zmechanizowanej nr Z-7 z dnia 15.01.2002 roku w sprawie funkcjonowania i szkolenia pododdziałów brygady w 2002 roku oraz w przepisie ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz. U. nr 76, poz. 344 z późn. zm.), określonych w art. 20 ust. 2 i 3 w ten sposób, że jako Członek Komisji Przetargowej w sprawie o nr. [...] i zarazem kierownik jednostki nadzorującej postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pozostając z dostawcą w takim stosunku faktycznym, który mógł budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności a nadto nie wyłączył się z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, co spowodowało wyłonienie dostawcy środków na utrzymanie czystości w postaci firmy P. reprezentowaną przez M. K., z którą pozostawał w stosunku znajomości, czym działał na szkodę interesu publicznego doprowadzając do zawarcia umowy nieważnej z mocy prawa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. K. w postaci uzyskania zamówienia publicznego o wartości nie większej niż 20 tys. Euro”,

tj. o przestępstwo określone w art. 231 § 2 k.k.”

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2013 r., Wojskowy Sąd Okręgowy uznał mjr. rez. D.G. za winnego tego, że:

I. „w okresie od 3.03.2000r. do 23.03.2000r. w S. jako funkcjonariusz publiczny - żołnierz pełniący zawodową służbę wojskową na stanowisku Kierownika Wojskowej Administracji Koszar [...], działając jako kierownik jednostki nadzorującej postępowanie o zamówienie publiczne, a następnie w dniu 31.03.2000r., gdy formalnie przebywał na zwolnieniu lekarskim, biorąc udział w pracach Komisji Przetargowej w sprawie o nr [...] jako jej członek współuczestniczył w wyborze oferty firmy E. S.C. reprezentowanej przez M. K. i podpisał protokół z wyboru tejże oferty, czym nieumyślnie nie dopełnił swoich obowiązków' naruszając przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz. U nr 76, poz. 344 z późn. zm.), a to:

- art. 15 ust. 1 poprzez zastosowanie nieprawidłowego w omawianym przypadku, uproszczonego trybu dotyczącego zamówień o wartości niższej niż 30 tys. EURO,
- art. 26 ust. 1 w zw. z art. 25 ust. 1 pkt. 4,5 i 9 poprzez nie wskazanie w protokole z wyboru oferty: ceny oraz innych istotnych elementów każdej z ofert, streszczenia oceny i porównania złożonych ofert oraz powodów zastosowania przez zamawiającego trybu dokonywania zamówienia innego niż przetarg nieograniczony, czym działał na szkodę interesu publicznego doprowadzając do zawarcia umowy nieważnej z mocy prawa i wyrządził Brygadzie Zmechanizowanej [...] istotną szkodę poprzez nieprawidłowe uzyskanie przez firmę E. S.C. zamówienia publicznego o wartości nie większej niż 150 000 złotych, które następnie zostało zrealizowane”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 3 k.k.

II. „w okresie 3 maja 2001 r. do dnia 21 maja 2001 r., jako funkcjonariusz publiczny - żołnierz pełniący zawodową służbę wojskową na stanowisku Kierownika Wojskowej Administracji Koszar [...], działając jako kierownik jednostki nadzorującej postępowanie o zamówienie publiczne, a następnie biorąc udział w pracach Komisji Przetargowej w sprawie o nr [...] jako jej członek współuczestniczył w wyborze oferty firmy P. reprezentowanej przez M. K. i

podpisał protokół z wyboru tejże oferty czym nieumyślnie nie dopełnił swoich obowiązków naruszając przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz. U nr 76 poz. 344 z późn. zm.), a to:

- art. 15 ust. 1 poprzez zastosowanie nieprawidłowego w omawianym przypadku, uproszczonego trybu dotyczącego zamówień o wartości niższej niż 30 tys. EURO,
- art. 67 poprzez nie skierowanie pytań o cenę dostaw rzeczy do co najmniej czterech dostawców, a skierowanie zaproszenia do składania ofert jedynie do trzech oferentów, co nie zapewniło możliwości wyboru najkorzystniejszej oferty, warunków konkurencji, przy zachowaniu sprawnego przebiegu postępowania,
- art. 26 ust. 1 w zw. z art. 25 ust. 1 pkt. 4,5 i 9 poprzez nie wskazanie w protokole z wyboru oferty: ceny oraz innych istotnych elementów każdej z ofert, streszczenia oceny i porównania złożonych ofert oraz powodów zastosowania przez zamawiającego trybu dokonywania zamówienia innego niż przetarg nieograniczony, czym działał na szkodę interesu publicznego doprowadzając do zawarcia umowy nieważnej z mocy prawa i wyrządził Brygadzie Zmechanizowanej istotną szkodę poprzez nieprawidłowe uzyskanie przez firmę P. reprezentowaną przez M. K. zamówienia publicznego o wartości nie większej niż 150 000 złotych, które następnie zostało zrealizowane”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 3 k.k.

Na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. Sąd uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu z art. 231 § 2 k.k. zarzucanego mu w pkt 3 aktu oskarżenia. Na podstawie art. 66 i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne wobec mjr. rez. D. G. o przypisane mu w pkt II wyroku dwa czyny określone w art. 231 § 3 k.k. i wyznaczył roczny okres próby. Powyższy wyrok zaskarżył apelacją na niekorzyść oskarżonego prokurator, który zarzucił:

1. „Na podstawie przepisu art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez dokonanie wadliwej, bo jednostronnej i dowolnej oceny materiału dowodowego, przyjęcie za podstawę wyroku dowodów przemawiających wyłącznie na korzyść oskarżonego, a w konsekwencji na bezzasadnym uznaniu, iż mjr. rez.

D. G. pomimo niedopełnienia szeregu obowiązków wynikających z pkt.I ppkt f Rozkazu Dowódcy Brygady Zmechanizowanej nr Z-7 z dnia 15.01.2002 roku w sprawie funkcjonowania i szkolenia poddziałów brygady w 2002 roku oraz w przepisach art. 20 ust.2 i 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz.U.nr 76, poz. 344 z późn. zmianami) przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r.- Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759), oraz pomimo pozostawania z dostawcą M. K. w stosunku znajomości i działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez wyżej wymienioną kobietę, nie wyczerpał ustawowych znamion czynu określonego w art. 231 § 2 kk w postaci niedopełnienia obowiązków służbowych oraz działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez prywatną firmę, co skutkowało uniewinnieniem mjr. rez. D. G. od popełnienia zarzucanego mu czynu określonego we wskazanym przepisie i ujętym w punkcie III aktu oskarżenia, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie przemawia za uznaniem, iż oskarżony swoim działaniem naruszył obowiązki wynikające z pkt.I ppkt f Rozkazu Dowódcy Brygady Zmechanizowanej nr Z-7 z dnia 15.01.2002 roku w sprawie funkcjonowania i szkolenia poddziałów brygady w 2002 roku oraz w. przepisach art. 20 ust.2 i 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz.U.nr 76, poz. 344 z późn. zmianami) przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r.- Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr. 113, poz. 759) działając tym samym na szkodę interesu publicznego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. K.”

2. „Na podstawie przepisu art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez dokonanie wadliwej, bo jednostronnej i dowolnej oceny materiału dowodowego, przyjęcie za podstawę wyroku dowodów przemawiających wyłącznie na korzyść oskarżonego, a w konsekwencji na bezzasadnym uznaniu, iż mjr.rez. D. G. pomimo niedopełnienia szeregu obowiązków wynikających z pkt.13 ppkt 5 Rozkazu Dowódcy Brygady Zmechanizowanej nr PF-1 z dnia 28.12.1999 roku w sprawie funkcjonowania i szkolenia wojsk w 2000 roku oraz w przepisach art. 15 ust. 1 i w art. 20 ust.2 i 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz.U.nr 76, poz. 344 z późn. zmianami) oraz pomimo niedopełnienia

szeregu obowiązków wynikających z pkt. 9.2.6. Rozkazu Dowódcy Brygady Zmechanizowanej nr Z-10 z dnia 16.01.2001 roku w sprawie funkcjonowania i szkolenia pododdziałów brygady w 2001 roku oraz w przepisach art. 15 ust. 1, w art. 16, art. 20 i w 67 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku „O zamówieniach publicznych” (Dz.U.nr 76, poz. 344 z późn. zmianami) nie działał umyślnie na szkodę interesu publicznego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. K., co skutkowało zmianą opisu czynu zarzucanego mjr. rez. D.G. i warunkowym umorzeniu postępowania wobec wymienionego oskarżonego o czyny opisane w pkt. II i III wyroku”.

W apelacji prokurator wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Apelacja jest zasadna.

Należy jednak zauważyć, że sposób sformułowania zarzutów apelacyjnych nie jest właściwy, bowiem nie uwypukla wszystkich uchybień zaistniałych w niniejszej sprawie, które mogły mieć wpływ na treść wyroku (art. 410, art. 438 pkt 3 k.p.k.) Pomimo tych mankamentów, apelacja prokuratora odczytywana w oparciu o treść zarzutu pozwala stwierdzić, że skarżący kwestionuje nieprzestrzeganie przez Sąd pierwszej instancji reguł swobodnej oceny dowodów, a mianowicie reguł logicznego rozumowania przez wyprowadzenie niewłaściwych wniosków z prawidłowo ustalonych faktów. Z treści uzasadnienia apelacji wynika, że uchybienia Sądu pierwszej instancji w ocenie dowodów, w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasad prawidłowego rozumowania, doprowadziły do błędnych ustaleń faktycznych, a w konsekwencji wadliwej oceny prawnej zarzucanych oskarżonemu czynów oraz uniewinnienia go od popełnienia czynu z pkt. 3 aktu oskarżenia. Należy zgodzić się ze stanowiskiem prokuratora, że analiza materiału dowodowego sprawy, w kontekście uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, iż Sąd pierwszej instancji nie dokonał wszechstronnej oceny, uwzględniającej wskazania wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, materiału

dowodowego sprawy i w następstwie dokonanej wadliwie oceny poczynił błędne ustalenia faktyczne.

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd pierwszej instancji w sposób jednostronny i bezkrytyczny ocenił wyjaśnienia oskarżonego, który w toku całego postępowania dowodowego starał się ekskulpować od winy, zasłaniając się nieznaną przepisów bądź też przerzucając ciężar odpowiedzialności na podległych pracowników.

W wyjaśnieniach złożonych w dniu 5 kwietnia 2011 r., oskarżony mjr. rez. D. G. przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, wyjaśniając, że znał M. K. późniejszą żonę jego kolegi – A. G. Osoba ta, prowadziła wspólnie z jego żoną działalność gospodarczą. Uczestnicząc w postępowaniach o zamówienia publiczne, jako członek komisji przetargowej zataił fakt tej znajomości i nie złożył oświadczeń o znajomości z M. K.

Podczas kolejnego przesłuchania oskarżony odwołał swoje wyjaśnienia, powołując się na zły stan psychiczny związany z chorobą matki, a także podniósł zarzut wywierania na niego nacisku ze strony osób przesłuchujących. Odnośnie znajomości z M. K. stwierdził, że osobę tą poznał znacznie później, a mianowicie w latach 2004- 2005 r., tj. pół roku przed zawarciem przez nią związku małżeńskiego z A. G.

Sąd pierwszej instancji oceniając wiarygodność wyjaśnień oskarżonego w tej części, wbrew wskazaniom art. 7 k.p.k. bezkrytycznie uznał je za wiarygodne, pomimo, że na tle całokształtu okoliczności sprawy, w świetle wskazań doświadczenia życiowego i zasad prawidłowego rozumowania były one nieprzekonywające i należało ocenić je w kategoriach przyjętej linii obrony, którą prezentował podczas toczącego się postępowania karnego.

Wbrew odmiennym twierdzeniom Sądu pierwszej instancji, który niemalże wszystkim wyjaśnieniom oskarżonego, w których pomniejszał on swój stopień winy w popełnieniu zarzucanych mu czynów, nadał walor wiarygodności, Sąd ten nie rozważył szeregu okoliczności, które mogły zupełnie odmiennie rzutować na ocenę dowodów i ustalenia faktyczne.

Oskarżony mjr. rez. D. G. stawiał się dobrowolnie na przesłuchanie, bez stosowania środków przymusu. Z uwagi na stan psychiczny, w którym się znajdował tego dnia z powodu choroby matki, mógł odmówić składania wyjaśnień. Przyznając się do popełnienia zarzucanych mu czynów i relacjonując szczegółowo okoliczności ich popełnienia, własnoręcznie zamieszczoną adnotacją w protokole przesłuchania, potwierdził ich zgodność i wiarygodność. Powoływanie się w późniejszym czasie przez oskarżonego, na stan zdrowia oraz stosowane wobec niego próby nacisku przez przesłuchujące go osoby, aby przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, które to okoliczności zdaniem Sądu *meriti* zasługiwały na aprobatę i w tej sytuacji jego przyznanie się podawały w wątpliwość, zostały ocenione jednostronnie i sprzecznie z zasadami prawidłowego rozumowania.

Wbrew odmiennym ocenom wyjaśnień oskarżonego przez Sąd pierwszej instancji, w których przyznał się on do popełnienia zarzucanych mu czynów, wnikliwa analiza dokumentacji przetargowej, w której uczestniczył oskarżony, prowadzi do wniosku, iż nie były to wyjaśnienia wymuszone i złożone pod wpływem jego złego stanu psychicznego. Wszystkie późniejsze relacje oskarżonego po odwołaniu wyjaśnień z dnia 5 kwietnia 2011 r., zdaniem Sądu Najwyższego, zmierzały do pomniejszenia stopnia jego winy, bądź też uwolnienia od odpowiedzialności karnej. Zawarte na s. 10 uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji argumenty, mające na celu pozbawienie waloru wiarygodności wyjaśnień oskarżonego złożonych w dniu 5 kwietnia 2011 r. jako wymuszonych są zupełnie nieuprawnione, bowiem nie mają wiarygodnego udokumentowania w dowodach lecz oparte są na przypuszczeniach.

Zgodnie z treścią art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Nr 76, poz. 344) w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie mogą występować w imieniu zamawiającego, ani też wykonywać czynności związanych z postępowaniem o zamówienia publiczne, a także być biegłym osoby które pozostają z dostawcą lub wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnioną wątpliwość co do ich bezstronności. Osoby występujące w imieniu zamawiającego w

postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, składają oświadczenie pisemne o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 cyt. wyżej ustawy.

W świetle przytoczonych wyżej unormowań prawnych ustawy o zamówieniach publicznych Sąd pierwszej instancji, w sposób jednostronny nie uwzględniający całokształtu okoliczności sprawy, ocenił relacje oskarżonego z M. K. Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w tym zakresie rozważania i ocena są li tylko hipotetycznymi dywagacjami pozostającymi w rażącej sprzeczności z zasadami prawidłowego rozumowania.

Dając bezkrytycznie wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, że nie znał M. K. w latach, kiedy uczestniczyła ona w przetargach, które oskarżony organizował a następnie uczestniczył w komisjach przetargowych, Sąd pierwszej instancji stanął na stanowisku, że brak jest dowodów wskazujących na pozostawaniu M. K. w jakimkolwiek stosunku znajomości z oskarżonym, a gdyby hipotetycznie przyjąć, iż taka znajomość istniała, to nie da się zasadnie wykazać, że mogła ona budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności oskarżonego jako członka komisji przetargowej.

Z zaprezentowanym poglądem można byłoby się zgodzić gdyby nie uszły uwadze Sądu *meriti* takie okoliczności, iż we wszystkich trzech postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, w których po stronie dostawcy występowała M. K., a w składzie komisji przetargowej zasiadał oskarżony, miało miejsce rażące naruszenie podstawowych przepisów ustawy o zamówieniach publicznych.

Wbrew odmiennym twierdzeniom Sądu pierwszej instancji oskarżony występując w imieniu zamawiającego zobowiązany był do złożenia pisemnego oświadczenia nie tylko w sytuacji zaistnienia okoliczności wskazujących na pozostawanie z dostawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym który podważałby bezstronność stron, ale również w przypadku braku takich okoliczności. W żadnym z tych postępowań przetargowych, takiego oświadczenia oskarżony nie złożył.

Pomimo, że w dwóch przetargach wartości zamówienia publicznego przekraczała 30.000 euro, wbrew art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych zastosowany został nieprawidłowo tryb uproszczony poprzez skierowanie do określonych dostawców zapytania o cenę.

Należy zauważyć, iż prawidłowość ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, że oskarżony nie pozostawał w takim stosunku znajomości z M. K., który uzasadniał konieczność wyłączenia się z udziału w komisji przetargowej, bowiem budził uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności, podważają również dalsze okoliczności, iż we wszystkich trzech przetargach uczestniczyła faktycznie tylko M. K., która je wygrała. Wszystkie zgłaszające się do przetargu firmy były bowiem reprezentowane przez tę osobę, przy czym niektóre z nich, jak PPUH S. i E. w tym okresie czasu już nie istniały, gdyż zostały wykreślone z działalności gospodarczej.

W sprawie [...] zamówienie w trybie zapytania o cenę skierowane zostało wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 67 cytowanej wyżej ustawy, zamiast do co najmniej 4 dostawców tylko do 3 firm i to należących do M. K., przy czym jak już była o tym mowa wyżej, dwie z nich w tym czasie nie istniały.

W żadnym protokole z wyboru oferty zgłoszonej przez M. K., we wszystkich trzech postępowaniach o zamówienie publiczne na dostawę środków czystości, w których uczestniczył oskarżony nie zostały załączone podstawowe dokumenty uprawniające zgłaszającą się stronę do uczestniczenia w przetargu. Uczestnicząca w przetargu firma . miała swoją siedzibę przy ulicy B., tj. w miejscu zamieszkania A. G., a M. K. – żona A. G., serdecznego przyjaciela oskarżonego, w latach 1997-2000, prowadziła działalność gospodarczą wspólnie z E. G. – żoną oskarżonego.

Przytoczone okoliczności, zdaniem Sądu Najwyższego podważają wiarygodność wyjaśnień oskarżonego, iż przez tyle lat współpracy nie znał on współpracownicy żony. W świetle wskazań doświadczenia życiowego na tle całokształtu okoliczności o których mowa wyżej budzą wątpliwości te ustalenia wyrokowe Sądu pierwszej instancji, który znajomość oskarżonego z M. K. określił jako nie budzącą

uzasadnionych wątpliwości co do jego bezstronności podczas wykonywania obowiązków członka komisji przetargowej.

Należy podkreślić, iż tak rażących naruszeń podstawowych przepisów o zamówieniach publicznych, do których doszło w postępowaniach przetargowych z udziałem oskarżonego, jako członka komisji przetargowej, a z drugiej strony M. K. jako osoby uczestniczącej w przetargu w charakterze dostawcy, nie wykazała analiza dokumentacji przetargowej w innych sprawach bez udziału tych osób.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, podniesione powyżej okoliczności Sąd *meriti* powinien poddać kompleksowej analizie i ocenie na tle całokształtu okoliczności sprawy, w przeciwieństwie do dotychczasowej, jednostronnej oceny dowodów, w głównej mierze opartej na budzących wątpliwości wyjaśnieniach oskarżonego.

Zdaniem Sądu Najwyższego, dotychczasową ocenę prawną czynów oskarżonego, opartą w głównej mierze na jego wyjaśnieniach Sąd *meriti* powinien poddać również weryfikacji.

Można podzielić pogląd Sądu pierwszej instancji, iż brak jest podstaw, aby czynić oskarżonemu zarzut niedopełnienia szeregu obowiązków wynikających z rozkazów Dowódcy Brygady Zmechanizowanej z treścią których nie zapoznał się.

Całkowicie natomiast chybione są te rozważania Sądu pierwszej instancji, iż przepisy ustawy o zamówieniach publicznych naruszył on nieumyślnie.

W żadnej mierze nie zasługiwały na wiarygodność te wyjaśnienia oskarżonego, że w zasadzie to nie znał on swoich obowiązków, a w szczególności jego wiedza z zakresu znajomości przepisów o zamówieniach publicznych była powierzchowna. Pełniąc obowiązki kierownika WAK-u i będąc odpowiedzialnym między innymi za sprawną organizację dostaw na rzecz wojska, oskarżony G. jako podmiot zamawiający powinien posiadać podstawową wiedzę o zamówieniach publicznych i systematycznie ją pogłębiać. Zasłanianie się niezajomością przepisów ustawy o zamówieniach publicznych nie może go ekskulpować. Zawarte w ustawie o zamówieniach publicznych unormowania we wszystkich trzech

postępowaniach przetargowych, w których uczestniczył oskarżony jako członek komisji, naruszył on w sposób umyślny. Ilość naruszonych przepisów tej ustawy, ich nieskomplikowany w interpretacji charakter, wbrew odmiennemu twierdzeniu Sądu pierwszej instancji, przemawia przeciwko nieumyślnemu naruszeniu tych przepisów ustawy.

Przy ponownej ocenie prawnej czynów oskarżonego, Sąd pierwszej instancji, gdyby doszedł do przekonania, że oskarżony nieumyślnie przekroczył swoje uprawnienia, powinien wykazać, w czym wyrażało się wystąpienie istotnej szkody jako wyniku zachowania się sprawcy. Ponadto jak trafnie zauważa apelacja, z uwagi na czas popełnienia czynów, Sąd powinien mieć na uwadze, czy nie zachodzą okoliczności wyłączające ściganie z powodu przedawnienia karalności czynów.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.